

Limbašské

Vydáva obec Limbach, ročník XXIX.

Zima 2025 číslo 4

novinky

Milí Limbašania,

zimné obdobie už naplno klope na dvere a s ním prichádza aj najkrajší čas v roku – advent a vianočné sviatky. Dovoľte mi prihovoriť sa vám v tomto čase očakávania, bilancovania a nádeje. S príchodom prvého snehu a mrazov sa naša pozornosť prirodzene sústreďuje na zabezpečenie bezproblémového chodu obce. Naši chlapci, zabezpečujúci služby v exteriéri obce, sú už v plnej pohotovosti a aj mechanizmy na zimnú údržbu sú skontrolované a pripravené zasiahnuť, len čo to situácia na cestách a chodníkoch bude vyžadovať. Chcem vás ubezpečiť, že urobíme maximum na zachovanie zjazdnosti našich komunikácií. Zároveň by som vás chcel požiadať o trpezlivosť a ohľaduplnosť. Počasie je mocný živel a napriek našej snahe niekedy môže trvať určitý čas, kým sa dostaneme do každej uličky. Prosím vás tiež o pomoc pri udržiavaní chodníkov pred vašimi nehnuteľnosťami a o správne parkovanie, aby sme neblokovali prejazd technike či prípadným záchranným zložkám.

Zimné obdobie však nie je len o povinnostiach, ale je to predovšetkým čas pokoja, rodinnej spolupatričnosti a dobročinnosti. Naša obec sa už tradične snaží dotvoriť túto jedinečnú atmosféru. V centre obce už svieti vianočná výzdoba, ktorá, verím, že vnesie trochu svetla a radosti do sychravých dní. V nasledujúcich dňoch nás čaká spoločná, v spolupráci s miestnymi vinármi a spoločnosťou Gaudium obecná akcia Vianočný Limbach, kde sa budeme môcť stretnúť, porozprávať a na chvíľu zabudnúť na každodenné starosti. Využime tento čas na upevnenie komunitných vzťahov a prejavme láskavosť nielen voči svojim blízkym, ale aj voči osamelým či starším spoluobčanom, ktorí možno našu pozornosť potrebujú viac ako inokedy.

Vážený spoluobčania,
želám vám všetkým, aby ste vianočné sviatky prežili v zdraví, pokoji a láske v kruhu svojich rodín a priateľov. Nech mágia Vianoc naplní vaše domovy radosťou a porozumením. Do nového roka 2026 vám želim veľa osobných aj pracovných úspechov, pevné zdravie a šťastie. Nech je nasledujúci rok pre našu obec rokom stability, ďalšieho rozvoja a predovšetkým rokom dobrých medziľudských vzťahov.

Ďakujem vám za vašu dôveru a spoluprácu.

S úctou

Branislav Kalman
starosta obce

Spoločenská rubrika

Gratulujeme našim jubilantom a prajeme predovšetkým pevné zdravie, veľa lásky, spokojnosti a neutíchajúcu radosť z každého dňa stráveného v kruhu vašich blízkych a priateľov.

Jubilanti			
70	75	80	90
Ján Slivko	Helena Patasiová	Anna Boháčeková	Marie Beňová
Anna Lennerová	Lubomír Pisarčík	Viera Böhmová	
Vladimír Balej			
František Slávik			
Jozef Lovíšek			

Oslava múdrosti a vďaky

V príjemnej atmosfére a s pocitom hlbkej vďaky sa v októbri uskutočnilo každoročné stretnutie pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. Toto podujatie, ktoré sa v našej obci stalo milou tradíciou, je symbolickým vyjadrením vďaky za celoživotnú prácu, skúsenosti a múdrosť, ktorú staršia generácia odovzdáva ďalej. Oficiálnu časť stretnutia som ako starosta obce otvoril, vo svojom príhovore som zdôraznil, že úcta k starším občanom by nemala byť len fráza, ale každodenná realita. O kultúrny

program sa postarali najmä tí najmladší. Deti z miestnej materskej školy a žiaci základnej školy predviedli pásmo piesní, ktoré vyčarilo úsmevy na tvárach prítomných a zožalo búrlivý potlesk. Táto medzigeneračná interakcia bola jedným z najdojímavejších momentov posedenia. Po oficiálnom programe nasledovalo posedenie pri malom občerstvení a na záver si každý domov odniesol nielen dobrý pocit a príjemné spomienky, ale aj malý symbolický darček ako poďakovanie za ich prí-

tomnosť a význam. Podujatie opäť potvrdilo, že súdržnosť a vzájomný rešpekt medzi generáciami sú v našej obci hlboko zakorenené. Verím, že sa o rok stretneme opäť v rovnako hojnom počte a v dobrej nálade.

S úctou
Branislav Kalman
starosta obce

Nech sa na stromčeku
všetko šťastie sveta ligoce,
krásne a veselé Vianoce!

Klub paličkovanej čipky

Vážení spoluobčania,

po krátkom čase opäť dávam na papier informácie o najdôležitejších témach, ktorými sa momentálne zaoberáme, a tak ako ste si u mňa už mohli zvyknúť, budú komunikované otvorene, vecne a pravdivo.

Personálne zmeny

K 31. 10. 2025 bol ukončený, po vzájomnej dohode, pracovný pomer s pani Evou Kyselovou, ktorej aj týmto ďakujem za všetku vykonanú prácu v prospech našej obce a prajem jej v osobnom a pracovnom živote ešte veľa úspechov.

Následne bol dňa 1. 11. 2025 uzatvorený pracovný pomer s Ing. Vandou Michalovou, ktorá prevzala pracovnú agendu po pani Kyselovej a taktiež jej prajem veľa pracovných úspechov na novom mieste.

Ďalej vás informujem, že od 1. 1. 2026 nadobudne účinnosť nový Organizačný poriadok Obecného úradu obce Limbach. Dôvodom vypracovania novej organizačno-právnej normy bola potreba určenia obsahovej náplne činností jednotlivých referátov obecného úradu vzhľadom na nové povinnosti samosprávy, bez navyšovania pracovných miest.

Verejné obstarávanie na vývoz komunálneho odpadu

Pri podaní ucelenej informácie v tejto oblasti musím začať opisom celej genézy udalosti najmä z dôvodu, že vývoz komunálneho odpadu riešime už dva roky. Na začiatku roku 2024 som oboznámil spoločnosť Máriaus Pedersen so zámerom obce Limbach prejsť od 1. 1. 2025 na vážený vývoz komunálneho odpadu, s čím Máriaus Pedersen súhlasil a deklaroval, že túto službu nám vie zabezpečiť. Následne boli dohodnuté aj potrebné kroky na váženie odpadu a to, že v letných mesiacoch 2024 budú na smetné nádoby umiestnené čipy potrebné na váženie a v mesiacoch september a október prebehne skúšobné váženie.

V júli a auguste 2024 skutočne čipy na nádoby spoločnosť Máriaus Pedersen nainštalovala, za čo sme zaplatili asi 2 000 eur. Keďže v septembri nebol realizovaný vývoz podľa dohody, tak sme sa pýtali na dôvod, na čo nám povedali, že je pokazená váha, ale že ten skúšobný vývoz nám spraví v ok-

tóbri. V októbri nemali k dispozícii vozidlo s váhou a stále bol nejaký problém. Pretože sa blížil december, musel som sa rozhodnúť, či od 1. 1. 2025 budeme vážiť bez skúšobnej prevádzky, alebo aj v roku 2025 bude objemový zber ako dovtedy. Bez potrebných vstupných dát a skúšobného vývozu som sa rozhodol pre objemový zber komunálneho odpadu a aspoň trochu vyjsť v ústrety obyvateľom obce, ktorí nenaplnia nádobu v priebehu dvoch týždňov, a zaviedli sme frekvenciu vývozu jedenkrát za mesiac. Tento rok 30. 9. sme spoločnosť Máriaus Pedersen doručili výpoveď zmluvy, ktorá sa skončí 31. 3. 2026.

V tomto období pripravujeme podklady a nastavujeme podmienky obchodnej verejnej súťaže. Jej vyhlásenie bude riadne a včas zverejnené. Výpoveď sme doručili až v septembri z dôvodu, že ak bude v pripravovanej súťaži úspešný iný vývozca odpadu, vymenia sa aj smetné nádoby a nechceli sme to robiť na nový rok, resp. v čase zimných dovoleniek.

V tejto súvislosti by som ešte rád uviedol nasledujúce informácie:

K vypovedaniu zmluvy s Máriausom Pedersenom sme museli pristúpiť aj zo zákona – obec Limbach má so spoločnosťou Máriaus Pedersen podpísanú zmluvu o zabezpečovaní vývozu odpadu z roku 2011. Odvtedy je táto zmluva predlžovaná len dodatkami, čo je v rozpore s platnou legislatívou – nastal čas upratať aj v tejto oblasti.

Obchodnou verejnou súťažou chceme znížiť náklady – v roku 2023 sme Všeobecne záväzným nariadením zvýšili poplatok za komunálny odpad ako reakciu na veľký rozdiel medzi príjmom a výdavkom. Obec zaplatila spoločnosti Máriaus Pedersen viac cca o 50 000 eur ročne, ako vybrala na poplatkoch. Po zvýšení sme rozdiel stlačili cca na 20 000 eur. V súčasnosti po zvýšení cien každoročne spoločnosť Máriaus Pedersen, sme opäť na sume cca 50 000 eur. Tento stav je neúnosný a očakávame zníženie nákladov.

Do obchodnej verejnej súťaže sa bude môcť prihlásiť každý, aj Máriaus Pedersen. Čo bude nasledovať – ešte budúci rok budeme mať objemový vývoz komunálneho odpadu, takže ceny za vývoz sa nemenia a zostávajú aj frekvencie vývozu ako tento rok, podľa harmonogramu zverejneného v týchto novinách. Ak bude v súťaži úspešný Pedersen, ani si nevšimnete, že sa konala súťaž, ale ak bude úspešný iný účastník súťaže, na konci marca

bude realizovaná výmena všetkých nádob – čiernych aj hnedých, a taktiež aj separáty. O výsledku súťaže vás budeme včas informovať. K tejto téme by som vás rád ešte požiadal o trpezlivosť do 31. 3. 2026, pretože vedenie spoločnosti Máriaus Pedersen nám pred pár dňami oznámilo, napriek zmluvnému vzťahu, že už nám nebude vymieňať poškodené nádoby a ani nám už žiadne nedodá.

Aktuality života obce

Chránička, ktorá bola zakopaná popri Fajgalskej ceste, je predpríprava na optickú sieť pre obec Limbach.

Koncom novembra som sa stretol s obyvateľmi Ulice SNP k téme dodržiavania rýchlosti na tejto ulici. Ako som vás už informoval, na cestu III. triedy v správe BSK nemôžeme umiestniť spomaľovače, ako sme to spravili na Ul. 1. mája alebo Vinohradníckej, avšak dohodli sme sa na inštalácii vodorovného dopravného značenia, a uvidíme podľa finančných možností osadenie preventívneho, prípadne po schválení zákona ostrého merača rýchlosti.

Na zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Limbach dňa 15. 12. 2025 bol predložený návrh Všeobecne záväzného nariadenia č. 10/2025 Prevádzkový poriadok pohrebiska v obci Limbach.

V súčasnosti už finišujeme s prestavbou bývalého školského bytu v Základnej škole na zázemie (šatne, sociálne zariadenia a skladové priestory) pre naše pani kuchárky, avšak pripravuje sa aj priestor na výdaj stravy a stravovanie v tomto objekte pre externých stravníkov.

Milí Limbašania,

blíži sa najkrajšie obdobie roka, čas pokoja, radosti a vzájomnej blízkosti. Pri tejto príležitosti by som vás rád srdečne pozval do centra oddychu Gaudium, kde v príjemnej atmosfére, pri šálke vianočného punču a rôznych dobrotách, sa na chvíľu zastavíme z predvianočného zhonu, porozprávame sa a spoločne si poprajeme pokojné a radostné sviatky. Teším sa na stretnutie s vami.

Súctou

Branislav Kalman

váš starosta

Betlehem

Betlehem je názov mesta, v ktorom sa narodil Ježiš Kristus, ale týmto slovom vyjadrujeme aj stvárnenie udalosti narodenia Božieho Syna v chudobnej maštaľke, kde nechýbajú anjeli, pastieri, vól a osol, ale predovšetkým novonarodený Ježiško uložený v jaslach na sene a okolo neho Panna Mária a svätý Jozef.

Môžeme sa zamyslieť práve nad Betlehemom ako mestom i miestom narodenia Pána. Ako podnet budem čerpať z myšlienok pápeža Františka, ktorý sa vrátil tento rok do Otcovho domu.

Betlehem: toto meno znamená dom chleba. V tomto „dome“ má dnes Pán stretnutie

s ľudstvom. On vie, že pre život potrebujeme jedlo. Ale vie aj to, že potraviny sveta nesýtia srdce.

Betlehem je prelom, v ktorom sa mení kurz dejín. Tam, v dome chleba, sa Boh rodí v jaslach, teda v krmidle. Akoby nám vravel: Hľa, tu som pre vás ako vaše jedlo. Neberie, ale ponúka pokrm; nedáva niečo, ale seba samého. V Betleheme objavujeme, že Boh nie je niekto, kto berie život, ale Ten, kto život dáva.

Pred jaslami (teda krmidlom) môžeme pochopiť, že náš život nesýtia materiálne veci, ale láska: nie pažravosť, ale dobročinnosť; nie hojnosť na vystatovanie sa, ale jednoduchosť, ktorú si treba strážiť.

„Podme teda do Betlehema“ (Lk 2,15): tak povedali aj urobili pastieri. Aj my, Pane, chceme prísť do Betlehema. Cesta, aj dnes, stúpa nahor: treba prekonať kopec egoizmu, netreba sklznúť do priepasti svetskosti a konzumizmu. Chceme prísť do Betlehema, Pane, pretože práve tam na mňa čakáš. A uvedomiť si, že ty, vložený do jasiel, do krmidla, si chlebom môjho života. Potrebujem

jemnú vôňu tvojej lásky, aby som sa aj ja stal chlebom lámaným pre svet. Zober ma na svoje plecia, dobrý Pastier: tebou milovaný, tebou milovaná, budem aj ja môcť milovať a vziať za ruku mojich bratov a sestry. Vtedy budú Vianoce, keď ti budem môcť povedať: Pane, ty vieš všetko, ty vieš, že ťa milujem (por. Jn 21,17).

Prajem vám, milí Limbašania, pokojné a radostné prežitie Vianoc, pokoj, zmierenie a jednotu v rodinách a predovšetkým hojnosť pravej lásky v srdci, aby sme ju rozdávali po celý budúci nový rok 2026. Ďakujem všetkým, ktorí sa počas celého tohto roka aktívne zapájali do cirkevného, kultúrneho i spoločenského života v našej obci. Vyprosujem vám zdravie a hojné Božie požehnanie. **Sväté omše počas Vianoc budú v rímskokatolíckom Kostole sv. Teobalda v Limbachu takto: 24. 12. o 22.00 h, 25. 12., 26. 12. a 28. 12. o 9.00 h; 31. 12. o 15.00 h, 1. 1. 2026, 4. 1. 2026 a 6. 1. 2026 o 9.00 h.**

Roman Stachovič,
katolícky kňaz

Túžime po pokoji a láske

Milí spoluobčania, drahí bratia a sestry!

V akom svete to žijeme? Vo svete mnohého nepokoja, vojen a sváru. A napriek tomu sme ešte Vianoce nezrušili. To je dobré. Veď prinášajú nám to, po čom tak veľmi túžime - po pokoji, radosti, rodinnej súdržnosti a určite aj lásky. Počas Vianoc s láskou chceme obdarovať našich blízkych. S láskou im vyberáme darček, s láskou ho pekne balíme, s láskou ho kladieme pod svietkami rozžiarený stromček. Aj naše srdce je rozžiarené a rozčítané.

No pokúsme sa na tieto sviatky hľadiť aj ako na sviatky nádeje a Božieho milosrdenstva. Pán Boh sa sklonil k nám biednym, Jemu odcudzeným ľuďom v nádeji na zmenu k dobrému. Pán Boh je plný nádeje, plný dobrých plánov. Má nádhernú víziu s každým jedným z nás. On nás vidí nielen takých, akí sme, ale aj akí krásni môžeme byť. Nechajme sa Pánom Bohom premeniť! Boh plný nádeje poslal na svet svojho Syna. Urobil tak vo svojom milosrdenstve k nám. Boží Syn neprišiel na svet do pohodlia, ale do maštale. Neprišiel na výlet, ale aby slúžil a obetoval svoj život za nás. Preto môžeme povedať, že tieto sviatky sú aj pripomienkou Božieho skutku milosrdenstva voči nám. On sa z láskou skláňa k nám.

Slávme ich tak, aby sme z nich mali úžitok! Pamätajme na Božiu blízkosť a pomoc! Cez Krista nás Boh vyslobodzuje z našich vín a ukazuje cestu do večného domova na novej zemi. Boh nás neignoruje, preto nebudme ani my ignoranti pre ľudí okolo seba. Myslime na tých, s ktorými žijeme pod jednou strechou. Vykročme k nim, podajme im ruku, objímme ich alebo im napíšme, zavolajme, alebo sa len tak opríme jeden druhému o chrbát - to zohreje aj srdce.

Boh nás nenechal v duchovnej tme, ale nám pomohol, aby sme raz neskončili úplnou osobnou prehrou. Preto aj my budme pomocou tým, ktorí našu pomoc potrebujú. Inú pomoc potrebuje nevládny starký, inú malá školáčka, inú dospelé deti s bábätkom, inú trpiaci ťažkou chorobou či duševnou krízou. Komu z nich tieto sviatky pomôžem? Ako ich najlepšie obdarím?

Pán Boh nás obdaroval, keď nám dal Záchrancu Ježiša Krista. Niektorí ľudia nás možno opustili alebo zradili, no Boh nás ani neopustil, ani nezradil. Je tu s nami. On nám vie dať pokoj, trpezlivosť, dobrú radu aj silu vykonať všetko dobré. Bez Pána Boha, ktorý sa k nám sklonil a je s nami, by sme mali smutné Vianoce. Ale s Ním nás čaká veľká radosť.

Prajem vám krásne sviatky. Prosím, prežite ich vo vzájomnej úcte a vo vnímavosti na to, čo nám chce Boh pokoja povedať do dnešných nepokojných dní.

Róbert Mišových,
evanjelický farár

Evanjelické služby Božie v Limbachu budú v nasledujúcich časoch:

Štedrý večer (24. 12.) o 16.30 h
1. a 2. sviatok vianočný (25. 12. a 26. 12.)
o 9.00 h

Nedeľa po Vianociach (28. 12.) o 9.00 h

Záver občianskeho roka (31. 12.) o 16.30 h

Nový rok (1. 1.) o 9.00 h

Zjavenie Krista Pána
mudrcm (6. 1.) o 9.00 h

Medzinárodný deň vojnových veteránov

I tento rok sme sa 11. novembra, spoločne s niekoľkými našimi občanmi, stretli na miestnom cintoríne, pri pamätníku obetí prvej svetovej vojny, pochádzajúcich z obce Limbach.

Presne o jedenástej hodine, jedenásteho dňa, jedenásteho mesiaca roku 1918 nadobudlo platnosť prímerie podpísané v Compiègnskom lese vo Francúzsku, čím sa po štyroch rokoch utrpenia skončilo krviprelievanie nevídaných rozmerov.

Tento deň je známy ako Deň prímeria a celosvetovo pripomínaný ako Medzinárodný deň vojnových veteránov. Jeho symbolom sa stal kvet – červený mak (vlčí mak), inšpirovaný básňou „Na flámskych poliach“, ktorá vzdáva úctu všetkým, ktorí bojovali a položili svoje životy za slobodu.

Pripomínanie si týchto udalostí nie je len formálnou pietou, ale je našou morálnou povinnosťou. Musíme pamätať na to, aká je vysoká cena mieru a slobody.

Som veľmi rád, že si každoročne v našej obci pripomínáme tento mimoriadne dôležitý moment svetových dejín. Tento rok bola navyše dňa 29. 11. v Kostole sv. Teobalda odslúžená aj svätá omša za podlých vojakov v prvej svetovej vojne, ktorú celebroidal rímskokatolícky pán farár Roman Stachovič. S pánom farárom a farníkmi, ktorí iniciovali odslúženie svätej omše, sme sa zhodli, že by bolo veľmi pekné gesto, ak by bola svätá omša v Limbachu odslúžená vojnovým veteránom každoročne. Budúci rok bude táto svätá omša v nedeľu 15. novembra 2026.

Súťou
Branislav Kalman

Budeš nám chýbať

Dňa 20. 10. 2025 nás zaskočila smutná správa o nečakanom odchode pána Mariána Beňa, ktorý sa aktívne angažoval v našom futbalovom klube. Marián Beňo pôsobil vo výkonnom výbore FK Karpaty Limbach od roku 2011 a v štruktúrach klubu mal na starosti oblasť komunikácie a podieľal sa aj na jeho vedení. Majo bol človek s veľkým srdcom, všetkými obľúbený a človek zaniatený pre limbašský futbal, ktorého v tomto prostredí poznal azda každý. Majo, v mene obce Limbach, ako i v mene mojom, ti ďakujem za nespochybiteľný prínos pre „limbašský futbal“ a som rád, že si bol súčasťou našich životov. Budeš nám chýbať.

Česť tvojej pamiatke
Branislav Kalman
starosta obce

Materská škola – Erasmus, prečo???

Hlavným zameraním mobility bolo pozorovanie, vzájomné konzultácie a rozhovory zamerané na environmentálnu výchovu smerovanú na trvalo udržateľný rozvoj. Príjemný personál hosťujúcej školy, radostné deti a závideniahodné pracovné podmienky, v ktorých sme sa ocitli, v nás otvára myšlienku, ako to zmeniť a zlepšiť aj u nás.

21. mobilita, ktorá naplnila naše očakávania na 120 %. Cestovali sme tentoraz len dve. S kolegyňou na job-shadowing do Vrtec (materská škola) vo Vrhnike. Malé slovinské mestečko neďaleko hlavného mesta Ľubľana. V údolí, obklopenom krásnou prírodou, sme okrem pozorovania zaujímavých aktivít detí v tunajších materských školách objavovali historické, kultúrne, prírodné i gastronomické skvosty.

Mnohí sa pýtate: prečo a načo Erasmus+ v materskej škole? Prečo cestovať a na čo je to potrebné? Za koho peniaze? Či pre naše-vaše deti, či pre personál je vycestovanie do zahraničia silným obohatením, poznávaním a učením sa nových spôsobov procesu výučby v našej kvalifikácii, nadobudnutím nových skúseností, ako sa to dá robiť inak, zaujímavejšie a jednoducho, ako zlepšovať podmienky a spôsoby práce. Okrem tém zameraných

na edukáciu riešime otázky problémových detí, detí so špeciálnymi potrebami, šikany, asertívneho správania, komunikácie s rodičmi a so spolupracujúcimi organizáciami. Vycestovanie nám ponúka zdokonaľovanie sa v konverzácii v cudzom alebo „domacom“ jazyku, orientáciu v odbornosti, výmenu skúseností ako spolupracovať a koordinovať organizácie, ktoré sa podieľajú na výchove a vzdelávaní. A na otázku, ktorá asi zaujíma väčšinu čitateľov, za aké peniaze sa konajú tieto mobility?

Projekt 2025-1-SK01-KA121 SCH-000330102 bol financovaný z prostriedkov Európskej únie. A nie je to jednoduchý proces. Snahou pani riaditeľky Mgr. Ireny Číkovéj je spoznávať, vzdelávať sa, inovovať a napredovať, a preto vyhľadáva vhodné témy a zamerania, vypracováva náročné projekty týkajúce sa práce učiteľiek a edukácie detí v materských školách, a je v tom veľmi úspešná = 19 mobilit v rámci akreditácie (2 mobility mimo akreditácie) v troch krajinách za obdobie štyroch rokov – Česko, Francúzsko, Slovinsko, za čo si v decembri prevezme ocenenie EITA v Bratislave.

Mobilita job-shadowing v októbri 2025 spočívala v zoznámení sa s prostredím vrtec - materskej školy – exteriérom aj interiérom v meste

Vrhnika, podmienkami fungovania, finančným zabezpečením, novým vzdelávacím programom platným od septembra 2025, organizáciou práce i spolupráce v rámci kolektívu a rodičov. Spoznali sme personál, ich pracovné podmienky a možnosti. Zúčastnili sme sa prostredníctvom pozorovania na edukačných aktivitách detí vo veku 4-, 5- až 6-ročných s environmentálnym zameraním, kde hravou formou, zážitkovým učením, manipuláciou, praktickými činnosťami a senzomotorickým vnímaním, terénnymi aktivitami, rozhovormi, diskusiou a rozvíjaním si kritického myslenia prehľbujú environmentálne kompetencie. Deti sú už od malička (v tunajších triedach sú deti od 18 mesiacov) vedené k základom starostlivosti o životné prostredie, k správne pochopeniu princípov trvalo udržateľných zdrojov, k separácii, recyklácii základných materiálov.

V celej krajine, i v tunajšom meste Vrhnika, sú nádoby na separáciu označené nielen písmom, ale aj symbolmi/obrázkami ľahko pochopiteľnými aj pre deti. Aktivita pre mladšie deti boli motivované práve týmito symbolmi (zvieratkami), hneď vedeli reagovať verbálne aj pri manuálnom plnení úloh. V triede starších detí nadobúdali poznatky o uhlíkovej stope pri dovážaní

a pestovaní potravín-ovocia do obchodov rôznymi dopravnými prostriedkami. Uvedenie si potvrdzovali prostredníctvom kreslenia pozorovaných skutočností, počas ktorých deti v malých skupinkách komunikovali (kresba ovocia - počet oblakov - dopravný prostriedok). Dospeli k poznatkom, že zelenina a ovocie vypestované doma tvoria menší dosah na znečistenie ovzdušia. Ďalšie aktivity sa odohrávali vonku, v záhrade, kde majú veľa možností na pohyb – pocitový chodník, upravený nerovný terén na hru v pohybe, pestovanie a starostlivosť o plodiny, kompostovanie z odpadu zeleniny a ovocia, ktoré deti konzumujú medzi hlavnými jedlami. Kreatívne aktivity v lese si deti užívajú raz v týždni. Chovajú a zároveň pozorujú spôsob života sliepok a kohúta, divoké kačky, zbierajú plody zo záhrady, sušia a fermentujú, učia sa spotrebovať a využívať všetko, čo príroda ponúka. Majú na túto prácu vytvorené vynikajúce podmienky.

V lese, do ktorého chodia deti pravidelne, objavujú, pozorujú, vnímajú a dotýkajú sa prírodnín, rozvíjajú si fantáziu, tvorivosť, postoje, hodnoty, lásku. V lese tvorili škriatkov z múkového cesta, do ktorého vtlačili prírodniny – tvár škriatka, ktorý stráži les. Mladšie tvorili z nájdených nalepených prírodnín čelenky, nechali odkaz v lese v podobe kôpkky nazbieraných prírodnín. Pri pozorovaní aktivity zameranej na recykláciu, v ktorej si deti pomocou otázok od učiteľky rozvíjali logické a kritické myslenie, komunikáciu, kooperáciu v skupinách, vlastné prezentovanie poznatkov (zber papiera - jeho odvoz do továrne - druhotné spracovanie - nové využitie recyklovaného papiera), preukázali bohaté poznatky a skúsenosti. Všetky aktivity boli ukončené zhodnotením a ponaučením.

Pozorovaním a výmenou skúseností s kolegyňami v materskej škole vo Vrhnike sme prehodnotili odlišné podmienky práce, podporu štátu, mesta, ktoré sa vo veľkej miere zaoberajú podporou a kvalitou pracovných podmienok personálu v školách. Zabezpečenie kvalitných

podmienok pre deti a personál patrí na popredné miesto priorit štátu! Takisto vo veľkej miere finančne prispievajú mesačnými platbami rodičia za výchovu a vzdelávanie detí, čo takisto prispieva ku kvalite a k zabezpečeniu edukačného procesu. Všimli sme si, že personál pracuje v pokojnej atmosfére, prostredníctvom kvalitných edukačných aktivít bez technológií, na báze elementárnej výchovy a vzdelávania, prostredníctvom hry s určenými pravidlami s ohľadom na životné prostredie a vytváranie dôležitých hodnôt k nemu. Minimalizujú odpad – pri stravovaní – veľké balenia jogurtov, ktoré sa rozdeľujú do misiek, používanie veľkých balení čistiacich prípravkov s dávkovačmi, používanie papiera na kreslenie – len malé formáty, hygienické vybavenie kúpeľní a toaliet – toaletný papier a mydlá v dávkovačoch,

využívanie plienok, ktoré priamo v práčovni perú a netvorí odpad, látkové utierky miesto papierových obrúskov, ktoré takisto perú v práčovni, mangľujú = dezinfikujú, v budove je zabezpečená rekuperácia, umývateľné všetky plochy bez použitia vysávačov, 1x v mesiaci čistenie plôch mechanizmom, uvedomé vplyvanie na spotrebovanie odpadov z jedla do kompostu a jeho využívanie v záhrade, solárne panely – využívanie slnečnej energie. Priamym pozorovaním praktických ekologických zručností sme sa zoznámili s rozvojom environmentálnych kompetencií, ekologického myslenia a správania, vytvárania hodnotovej orientácie na ochranu životného prostredia, prevencie jeho znečisťovania a poškodzovania. Okolie materskej školy je bohaté na poznávanie prírody, jej zákonitostí, udržiavania čistoty, budovanie

vzťahu k živej a neživej prírode, pozorovanie flóry aj fauny, budovanie skúseností (Vygotskij) prostredníctvom dospelšej osoby – učiteľky.

Získali sme skúsenosti o kooperácii a kolaborácii medzi všetkými školskými zariadeniami počnúc materskými školami až po vysoké školy a dotáciou štátu a zriaďovateľa pre kvalitný trvalo udržateľný rozvoj a diverzitu. Takisto aj uvedomelej a cielenej propagácie v Slovenskej republike smerom k občanom.

Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie a Národnej agentúry Erasmus+ a nepreberajú za tieto žiadnu zodpovednosť.

Mgr. Iveta Chalabalová

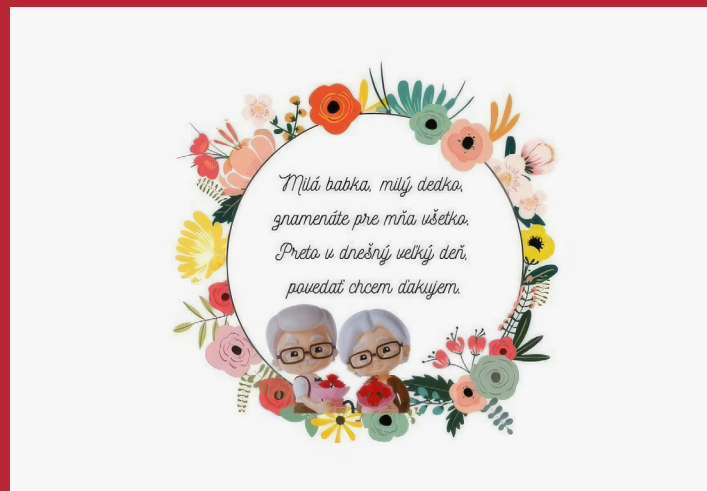

NAŠA ÚCTA K STARŠÍM

Po horúcom lete prichádza jeseň, keď teplé dni vystriedajú niekedy daždivé, inokedy príjemné slnečné, už jesenne sfarbené dni. V septembri sa deti, študenti, učitelia, ale aj rodičia vracajú do škôl a všetkým nastáva kolotoč starostí a povinností i nových začiatkov. Mesiac ubehne rýchlo a september vystrieda október, v ktorom po náročných dňoch trochu spomalíme. Október je už tradične mesiacom, počas ktorého si s úctou a vďakou spomínáme na našich rodičov, starých rodičov. Je to čas, keď sa môžeme zastaviť, poďakovať a uvedomiť si, aké dôležité miesto majú seniori v našej spoločnosti. Svojím životom, prácou, múdrosťou a skúsenosťami obohacujú náš život. V dnešnom uponáhľanom svete však niekedy zabúdame prejavíť im pozornosť a úctu, ktorú si zaslúžia.

Aj v našej materskej škole sme sa spoločne s predškolkami rozprávali o ich starých rodičoch, starkých, babkách, dedkoch. Čo pre nich znamenajú, ako spolu trávajú čas, hrajú sa, spievajú, čítajú, chodia na prechádzky, pečú koláčiky, s dedkom majstrujú a chodia na ryby. Mnoho detí nemá svojich starých rodičov v Limbachu či blízkom okolí a nemôžu byť s nimi tak často, ako by chceli. Aj preto je náročné usporiadať vystúpenie pre nich v materskej škole. Uvítali sme možnosť potešiť naším vystúpením seniorov v Limbachu a spríjemniť im milé posedenie pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. Veď aj mnohí z nich majú svoje vnúťatá ďaleko...

Deti s nadšením a radosťou nacvičovali básničky a pesničky. A tešili sa na vystúpenie. Ich úprimný prejav, detská radosť a spontánnosť si získali srdcia všetkých prítomných. Naši seniori odmenili deti veľ-

kým potleskom a dokonca sa k spevu ľudových pesničiek aj pripojili. Veľkú radosť im urobili aj darčeky, ktoré deti spolu so svojimi učiteľkami vytvorili.

Toto milé stretnutie sa uskutočnilo na pôde Základnej školy v Limbachu, a to bolo pre naše deti tiež veľkým zážitkom. Mali možnosť byť v priestoroch školy, ktorú mnohí budú od septembra ako prváci navštevovať, stretli svojich kamarátov zo škôlky, ktorí už sú školáci. Spoločne sme prežili príjemné popoludnie, ktoré, veríme, potešilo a obohatilo nás všetkých. Stačí len ochota a vôľa darovať chvíľu svojho času a otvorené srdce.

Bc. Tatiana Tokošová a Nikola Fraňová

ZŠ LIMBACH MODERNIZUJE

priestory, techniku aj školský život:
významné zmeny v roku 2025

Základná škola Limbach prešla v poslednom období výraznými zmenami, ktoré smerujú k modernejšiemu, bezpečnejšiemu a kvalitnejšiemu fungovaniu. Vedenie školy spolu s pedagogickým tímom sa zameralo na digitalizáciu, nové priestory, technické vybavenie, bezpečnostné prvky aj obohatenie školského života.

Moderná komunikácia a digitálne nástroje

Škola zaviedla vlastnú mailovú doménu **@zslimbach.sk**, na ktorú sú nadviazané pracovné adresy všetkých zamestnancov. Ide o výrazné posilnenie profesionality aj bezpečnosti komunikácie. Postupne sa „oživilo“ používanie systému **EduPage**, ktorý sa stal hlavným komunikačným kanálom medzi učiteľmi, rodičmi a žiakmi. Škola aktívne využíva funkcie ako suplovanie, dochádzka či elektronické odhlasovanie obedov.

Digitalizácia a nové technické vybavenie

Škole sa nedávno podarilo zabezpečiť rozsiahly balík digitálnych zariadení v rámci projektu DigiEdu, ktorý bude obsahovať nové počítače pre žiakov a učiteľov, moderné zariadenie triedy na výučbu informatiky a základný inkluzívny balíček. Objednané sú aj **tri nové digitálne tabule**, ktoré prinesú ešte viac možností na interaktívne vzdelávanie. Všetci učители a žiaci dostávajú prístup k licenciám **Microsoft 365**, čo podporuje moderný spôsob výučby a spolupráce.

Silnejšie a stabilnejšie pripojenie

Škola prešla na výkonnejšie internetové pripojenie od Telekomu a zapojila sa do výzvy **DigiNET**, vďaka ktorej získala modernizovanú sieťovú infraštruktúru.

Bezpečnostné prvky a evidencia

Novinkou je **čipový dochádzkový systém**, ktorý je prepojený aj s odoberaním obedov v školskej jedálni. Škola pracuje na **rozšírení alarmu do prístavby a telocvične** a plánuje aj zavedenie **videovrátnika**, ktorý zvýši bezpečnosť prostredia pre deti aj pedagógov. Prebehla dôkladná **inventarizácia majetku**, zavedenie čiarových kódov a evidencie vybavenia v cloude.

Vylepšené priestory a odborné učebne

Zrekonštruované boli **zborovne**, ktoré teraz ponúkajú útulné a funkčné zázemie pre učiteľov. Škola zriadila novú **odbornú učebňu informatiky a učebňu cudzích jazykov**. Zabezpečené boli učebnice, ktoré dlhodobo chýbali – **najmä pre chémiu, fyziku, techniku, matematiku a geografiu**. Pribežne sa dokupujú ďalšie pomôcky ako **lupy, buzoly, lopty a športové vybavenie**.

Posilnenie odbornosti a nový tím učiteľov

Do pedagogického zboru pribudli kvalifikovaní učители pre 1. stupeň, telesnú výchovu, matematiku, nemecký jazyk a geografiu. Tým sa posilnili odbornosť školy aj kvalita výučby.

Krúžky, výcviky a školský život

ZŠ Limbach rozšírila ponuku školských krúžkov a športových aktivít, ako aj lyžiarskeho výcviku.

Organizácia a pravidlá školy

Zavádzajú sa jasné pravidlá fungovania školy – napríklad pravidlá príchodov žiakov či obmedzený vstup cudzích osôb do školských priestorov. Žiaci a učители mali vďaka dobrému plánovaniu **stabilný rozvrh hodín už v auguste**, čo prispelo k hladkému začiatku školského roka.

Vianočné trhy – pozvánka pre všetkých

Základná škola Limbach srdečne pozýva obyvateľov obce na **Vianočné trhy**, ktoré sa uskutočnia **9. decembra 2025** v priestoroch školy. Podujatie sa začne **o 15.00 hod.** vystúpením žiakov. Návštevníci sa **môžu tešiť na školskú kapustnicu, teplý punč, sladkosti, tvorivé dielne a bohatú ponuku** vianočných výrobkov, ktoré pripravili deti. Výťažok z trhov bude použitý na špeciálny účel: **zabezpečenie alarmového systému školy a videovrátnika pre ŠKD**, čo ďalej zvýši bezpečnosť našich žiakov.

Veríme, že spolu vytvoríme krásne predvianočné chvíle plné radosti, svetielok a dobrej nálady.

Tešíme sa na vašu účasť!

Mgr. Mariana Findrová
zástupkyňa riaditeľa školy

Adventné trhy a príchod Mikuláša v Limbachu

V sobotu 6. decembra zavítal na Adventné trhy do Limbachu Mikuláš. Na začiatku podujatia nás krásne naladili flautisti pod vedením Martinky Repčákovej, ktorí zahrali niekoľko sviatočných skladieb. Po nich sa predstavili žiaci školy Greenwill so svojim novým učiteľom Mirom Jílom a potešili nás originálnymi i vianočnými pesničkami.

Množstvo detí čakajúcich na Mikuláša zabavili veľkí i malí anjeli spolu s malým čertom veselou, no zároveň poučnou scénkou. Cesta samotného Mikuláša do Limbachu tentoraz nebola jednoduchá, keď musel čakať v „limbašskej zápche“. Napokon Mikuláš dorazil na špeciálnom aute a deti ho privítali pesničkami, za čo si zaslúžili sladkú alebo zdravú odmenu. Spoločne sme rozžiarili krásne ozdobený obecný vianočný strom. Ten bude zdobiť našu dedinu až do Troch kráľov. Na záver sa mohli deti odfotiť s Mikulášom na jeho aute a tiež si zatancovať špeciálny anjelský tanec.

Adventné trhy boli príjemným miestom na stretnutia a rozhovory. Vďaka zamestnancom obecného úradu sme mali výborné zázemie pre toto podujatie, ako aj mikulášske odmeny a vyzdobený vianočný stromček. Vo viacerých stánkoch ste si mohli zakúpiť krásny aj chutný sortiment. Predajcom by sme radi poďakovali aj za ich príspevok na odmeny pre účinkujúce deti a ich učiteľov. No a aké by boli Adventné trhy bez vás – návštevníkov?

Spolu sa nám opäť podarilo vytvoriť priateľskú a predvianočnú atmosféru. Veríme, že sa budeme takto v hojnom počte stretávať aj v budúcich rokoch. Najbližšie sa môžete tešiť **7. februára na Fašiangy**. Na záver roka by som chcela v mene LIRA poďakovať všetkým našim podporovateľom — či už formou 2 %, sponzorským darom alebo tým, že si niečo zakúpia v našom stánku. Aj vďaka tomu a dotáciám od obce môžeme tieto podujatia organizovať.

Osobitné poďakovanie patrí 37 aktívnym členom LIRA a asi tridsiatim ďalším našim občasným pomocníkom. **PÄŤ veľkých podujatí v roku 2025!** Popri svojej práci, rodine, štúdiu či iných záujmoch. Kvantum ochoty, času, energie, talentu a nápadov. Po večeroch či cez víkendy – niektoré akcie si vyžadovali aj viacmesačné prípravy. Keď sa to spočíta, len v tomto roku to bolo neuveriteľných vyše 2 000 dobrovoľnícky odpracovaných hodín pre spoločné dobro.

Prajem nám všetkým veľa dobra, lásky a dobrých vzťahov aj počas celého ďalšieho roka.

Za o. z. LIRA Jana Kapustová

KALENDÁR ZBERU ODPADOV NA ROK 2026

Obec Limbach NÁDOBY

Marius Pedersen

Január						
P	U	S	Š	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Február						
P	U	S	Š	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

Marec						
P	U	S	Š	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

- 1 vývoz 1x14 dní
- 1 vývoz 1x14 dní a 1x 28 dní

- v deň zberu odpadu vyložiť nádobu alebo vrece do 05:00 hod., prípadne deň vopred

Vrecia pri vývozech papiera musia byť modré a akékoľvek priehľadné, pri vývoze plastov musia byť žlté a akékoľvek priehľadné.
Vrecia, cez ktoré sa nedá identifikovať obsah neprevzeme (čierne, nepriehľadné)

Informácia pre občana k jednotlivým zložkám komunálneho odpadu

PAPIER: Určené pre odpady z obalov z papiera a lepenky a odpady z určených neobalových výrobkov z papiera a lepenky

Patrí napríklad: noviny a časopisy, reklamné letáky, papierová lepenka, zošity, papierové vrecká, kartóny, obálky, plagáty, papier – krepový, baliaci, kancelársky, katalógy, ...
Nepatrí napríklad: viacvrstvové obaly /tzv. tetrapak/, znečistený papier – povoskovaný, mokry, mastný, na pečenie, plienky, alobal, lepiaca páska, kovové alebo plastové súčasti papierových výrobkov, tapety,

TROJZBER: Určené pre odpady z obalov z plastov a odpady z určených neobalových výrobkov z plastov

Patrí napríklad: plastové fľaše z nápojov, drogerie a kozmetiky /PET, HDPE, PP/, fólie číre a farebné /PE-LDPE, HDPE/, čisté - opláchnuté plastové obaly z potravín "tégliky", polystyrén /PS, EPS/, igelitové tašky a vrecká, ...
Nepatrí napríklad: znečistené fľaše a obaly - škodlivinami, chemikáliami, olejmi a ropnými látkami, guma, molitan, ...

Určené pre odpady z obalov z kovov

Patrí napríklad: plechovky z nápojov, konzervy, kovové vrchnáky z fliaš a pohárov, klinec, sponky, kľúče, ...
Nepatrí napríklad: znečistené kovové obaly a plechovky, ...

Určené pre tetrapaky

Patrí napríklad: škatule /krabice/ od mlieka, džusov, nápojov, ...
Nepatrí napríklad: znečistené obaly s obsahom nebezpečných látok, chemikálií, papier a lepenka, ...

SKLO: Určené pre odpady z obalov zo skla a odpady z určených neobalových výrobkov zo skla

Patrí napríklad: neznečistené sklenené fľaše z nápojov, sklenené obaly, poháre, črepy, tabuľové sklo bez drôtovej výplne, ...
Nepatrí napríklad: znečistené sklo, sklo s prísadami, plexisklo, autosklá, porcelán, keramika, bezpečnostné a technické sklo, žiarovky a žiarivky, obrazovky, ...

BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ KOMUNÁLNY ODPAD

Patrí napríklad: zelený odpad zo záhrad a parkov, zvyšky ovocia a zeleniny, tráva, lístie, konáre, orezy zo stromov a kríkov, vetvičky, burina, slama, seno, piliny, hobliny, kvety, ...
Nepatrí napríklad: kuchynský a reštauračný odpad, zvyšky jedál a potravín, exkrementy zvierat, uhynuté zvieratá, ...

ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAD

Patrí napríklad: neseparovateľný a znečistený komunálny odpad
Nepatrí napríklad: vytriedené zložky komunálneho odpadu – plasty, papier, sklo, kovy, zelený odpad, nebezpečný odpad, ...

PNEUMATIKY

Odpadové pneumatiky je potrebné odovzdať akémukoľvek distribútorovi pneumatík – predajcovi pneumatík alebo pneuservisu

OBEC LIMBACH VÁS SRDEČNĚ POZÝVA

na druhý

Limbašský ples

24.JANUÁR 2026

ZAČIATOK
18:00

VSTUP:
70€

Gaudium, SNP č. 107, Limbach
(vstup je z objektu bývalého družstva)

VIANOČNÝ LIMBACH 19.12. a 20.12

GAUDIUM RELAX CENTRUM
16:00-21:00 VSTUP: VOĽNÝ

VARENÉ VÍNO

DEGUSTÁCIA VÍN

KAPUSTNICA

DOBROTÝ A MAŠKRTY

DOMÁCE SYRY

Relax centrum
GAUDIUM

ZDRUŽENIE
LIMBAŠSKÝCH
VINOHRADNÍKOV
A VINÁROV

VINO LIMBACH

Dátum vydania: December 2025. Vydáva Obec Limbach, štvrťročník, ročník XXIX, evidenčné číslo 58/08 ISSN 1338-9165.

Adresa: Obec Limbach, SNP 55, 900 91 Limbach, IČO 00304891.

Za obsah článku zodpovedá autor. Stanovisko vydavateľa sa nemusí zhodovať s obsahom uverejnených príspevkov.

Redakčná rada: Martina Kalmanová, e-mail: radaln@limbach.sk. Uzávierka nasledujúceho čísla je 6. 3. 2026. NEPREDAJNÉ.